

SUOMEN CBSS-PUHEENJOHTAJAKAUSI 2023–2024

Suomi toimii Itämeren maiden valtioiden neuvoston (CBSS) puheenjohtajana 1.7.2023-30.6.2024. Puheenjohtajuus siirtyy Suomelle Saksalta. Suomen tavoitteena on Saksan kaudella sovittujen CBSS:n toiminnan uudistusten viimeistely ja täytäntöönpano niin, että CBSS pystyy toimimaan tuloksellisesti ja alueen muuttuneisiin olosuhteisiin sopivin tavoin.

Suomi haluaa puheenjohtajakaudellaan vahvistaa sekä CBSS:n poliittista dimensiota, että sen käytännön yhteistyötä. Puheenjohtajakauden läpileikkaavia teemoja ovat **kokonaisturvallisuus, kriisivalmius ja resilienssi**.

CBSS voi vahvistaa Itämeren alueen vakautta, koheesiota ja yhteistyötä toimimalla joustavana alustana **poliittisen tason** keskusteluille ajankohtaisista kysymyksistä. Ulkoministerien lisäksi myös sektoriministerit ja muut poliittiset toimijat voivat kokoontua.

Puheenjohtajakauden **käytännön yhteistyö** pohjautuu CBSS:n omien toimintamuotojen lisäksi yhteistyöhön muiden Itämeren alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyön pohjana ovat CBSS:n kolme pitkäaikaista, toisiinsa kytkeytynyttä prioriteettia: turvallinen alue (*Safe and Secure Region*), kestävä ja vauras alue (*Sustainable and Prosperous Region*) ja alueellinen identiteetti (*Regional Identity*). Ne ovat kaikki edelleen olennaisia tavoitteita ja Suomi pyrkii puheenjohtajakaudellaan edistämään niitä kaikkia.

Suomen puheenjohtajakaudella keskitytään erityisesti CBSS:n vahvuuksiin. Samalla otetaan huomioon vakavien kriisien – mm. Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota sekä ilmastonmuutos ja luontokato – vaikutus alueeseemme. Siksi turvallisuuteen liittyvät kysymykset korostuvat erityisen paljon. Ukrainaa tuetaan ja sen viranomaisia, tutkijoita, kansalaisjärjestöjä ja muita toimijoita otetaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyöhön.

CBSS on jo vuosia ollut vahva ja tunnustettu käytännön yhteistyöalusta Itämeren turvallisen alueen prioriteettialalla. Sen työryhmät ja asiantuntijaverkostot tuottavat kukin aloillaan ainutlaatuista lisäarvoa Itämeren alueelle.

CBSS:n *Civil Protection Network* käsittelee laajasti siviilivalmiutta, johon liittyvät mm. väestönsuojelu sekä eri toimijoiden roolien rajapinnat. Samoin tutustutaan ennakkovaritusjärjestelmiin, niiden kehittämismahdollisuuksiin sekä rajat ylittävän tiedonvaihdon kehittämiseen. Etsitään hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja ilmastonmuutoksen seurausten pitämiseksi mahdollisimman pieninä.

CBSS:n työryhmät *Task Force against Trafficking in Human Beings* (CBSS TFTHB) ja *Expert Group on Children at Risk* (CAR) tekevät Suomen puheenjohtajakaudella aiempaa tiiviimpää yhteistyötä. Sen puitteissa kootaan ja jaetaan parhaita käytäntöjä lapsiin kohdistuvan ihmiskaupan ja väkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä uhrien auttamiseksi ja

tukemiseksi. Samoin on tarkoitus tuottaa tutkimustietoa ja käytännön tekemisen kautta kertynyttä osaamista päätöksenteon ja konkreettisten toimenpidesuunnitelmien pohjaksi.

Tavoitteena on myös lisätä Itämeren alueen maiden tietotaitoa Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan seurauksena syntyneiden sotapakolaisten vastaanottamisesta sekä maahan asettautumisen ja kotoutumisen tuesta. Sotaa paenneiden osallistaminen yhteiskuntaan ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat olennaisia tavoitteita myös koko yhteiskunnan toimivuuden ja koheesion kannalta. Kaikkien eri syistä maahan muuttaneiden onnistunut vastaanotto sekä maahan asettautumisen ja kotoutumisen tuki auttavat ehkäisemään ja torjumaan myös työperäistä hyväksikäyttöä ja ihmiskauppaa.

Itämeren alueen turvallisuutta pyritään edistämään etsimällä synergioita CBSS:n ja *Baltic Sea Region Border Control Cooperation (BSRBCC)* -foorumien välillä. Suomi toimii BSRBCC:n puheenjohtajana vuonna 2024.

Kestävä ja vauras alue -prioriteettialueella pyritään edistämään tutkijoiden, yhteiskunnallisten toimijoiden ja kansalaisten välistä keskustelua ja tiedonkulkua. Sen lähtölaukaus on Suomen isännöimä *Baltic Sea Science Congress (BSSC)*, joka kokoontuu Helsingissä 21-25.8.2023. Kestävää matkailua käsittelevä Itämeren alueen matkailufoorumi järjestetään 4-5.6.2024 Oulussa.

Suomi jatkaa moniammatillisia keskusteluja, joiden tavoitteena on etsiä ratkaisuja ja toimintamalleja Itämereen upotettujen ammusten ja hylkyjen aiheuttamien riskien kartoittamiseksi ja ratkaisemiseksi.

Kestävän meriklusterin työryhmä (*Expert Group on Sustainable Maritime Economy, EGSME*) jatkaa Suomen puheenjohtajuuskaudella puhtaiden meriliikennekäytävien kartoittamista ja toimijoiden tuomista yhteen edistämään kestävästä meriliikennettä sekä risteilymatkailua Itämerellä. Työryhmä toimii Suomen puheenjohtajuuskaudella tiiviissä yhteistyössä EU:n Itämeri-strategian (EUSBSR) merenkulku- ja turvallisuus -politiikka-alojen (PA Ship ja PA Safe) kanssa.

Suomen puheenjohtajakaudella alueellisen identiteetin prioriteettialalla painopiste on nuorissa. Nuorten osallistuminen yhteiskuntaan on tärkeää. On myös tärkeää, että uudesta Itämeren alueen nuorisofoorumista tulee nuorten tarpeita palveleva toimintamuoto, joka edistää heidän vaikutusmahdollisuuksiaan. Suomi haluaa vahvistaa nuorten eurooppalaista identiteettiä ja heidän äänestysaktiivisuuttaan vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa.

Yhteisellä aineettomalla ja aineellisella kulttuuriperinnöllä on suuri merkitys alueellisen identiteetin vahvistajana. Itämeren alueellinen identiteetti koostuu ja kehittyy alueen asukkaiden ja sen lukemattomien yhteistyöverkoston työn tuloksena. Rakentava yhteistyö alueellisten toimijoiden kanssa on tärkeää.